

Brieven

i.o.: professionele misleiding

Mensen die in de GGZ in opleiding zijn, ondertekenen vaak met de afkorting ‘i.o.’ (‘in opleiding’). Ze zetten die afkorting achter het beroep waarvoor ze leren. Een psycholoog i.o., bijvoorbeeld, is echter geen psycholoog die in opleiding is tot een postdoctorale kwalificatie, maar iemand die in opleiding is tot psycholoog. Met een beetje pech is hij of zij niet eens aangesloten bij een beroepsvereniging, en dus niet gebonden aan een beroepscode. Het gebruik van ‘i.o.’ is dus misleidend en taalkundig onjuist.

De meeste afgestudeerde psychologen zijn lid van het Nip en via deze weg aanspreekbaar bij klachten. Klinisch psychologen ‘in opleiding’ en basisartsen in opleiding tot specialist vallen vanwege hun Big-registratie onder het tuchtrecht. Ook als zij zichzelf ‘klinisch psycholoog i.o.’ of ‘psychiater i.o.’ noemen is er sprake van misleiding.

Een cliënt vroeg me eens of ‘i.o.’ een echte titel is, zoals ‘drs’, en welke opleiding je daarvoor dan moet hebben gevolgd. Het is juister om te zeggen welk opleidingsniveau je hebt bereikt in

plaats van het niveau dat je wilt bereiken.

Ik kan me voorstellen dat sommige mensen de bovenstaande discussie muggenzifterij vinden. Het College van Toezicht en het College van Beroep van het Nip denken hier echter anders over. Een paar maanden geleden besprak Casper Koene in *De Psycholoog* (40, 291-295) een door een cliënt aangespannen zaak tegen een stagiaire die haar correspondentie had ondertekend met ‘psycholoog i.o.’. Zowel het College van Beroep als dat van Toezicht gaf de cliënt gelijk. Ze kwalificeerden de titel ‘psycholoog i.o.’ als misleidend taalgebruik. De supervisor, die (anders dan de studente) lid was van het Nip, werd berispt en voorwaardelijk geschorst. Naar het oordeel van de Colleges hadden de betrokkenen onder meer hun informatieplicht verzaakt en hadden ze gehandeld in strijd met het principe van zorgvuldigheid (zie de *Beroepscode voor psychologen*, 1998, art. I.1.3.1).

De uitspraken hebben weinig aandacht getrokken, maar hebben wel degelijk consequenties. In het Nip, zo schrijft Koene, gaan er stemmen op om bij een herziening van de Beroepscode de reikwijdte van het artikel over het ‘Vermelden van opleiding, kwalificaties,

ervaring, deskundigheid en titels'

(III.1.2.3.) uit te breiden.

In afwachting van zulke regelgeving raad ik vakgenoten aan:

- Voer geen 'i.o.'-titel meer of kies voor een minder misleidende variant ('psycholoog/i.o. tot gedragstherapeut');
- Onderteken met wat je bent (bijvoorbeeld 'gezondheidszorgpsycholoog'), niet met waarvoor je nog in opleiding bent (bijvoorbeeld 'klinisch psycholoog i.o.');
- Laat stagiair(e)s niet ondertekenen met 'i.o.';
- Eis van stagiair(e)s dat ze zich aansluiten bij een beroepsvereniging (voor psychologiestudenten het Nip) zodat ze (onverminderd de formele verantwoordelijkheid van de werkbegeleider/supervisor) ook zelf verantwoordelijkheid dragen voor hun handelen;
- Voer (wanneer je hiertoe gerechtigd bent) liever de titel 'gezondheidszorgpsycholoog' dan de populaire benaming 'GZ-psycholoog'; die laatste is namelijk, in tegenstelling tot wat veel mensen denken, niet beschermd en heeft geen wettelijke status. Het Nip vat het voeren van de afgekorte titel zonder Big-registratie op als grove misleiding (*Nieuwsbrief Sector Gezondheidszorg*, november 2001, 1-8). Maar wat als de betrokkene geen lid van het Nip is?

YARON KALDENBACH

Gezondheidszorgpsycholoog, kinder- en jeugdpsycholoog Nip, supervisor Nip, psycholoog Nip, aspirant-lid VGCT, afdeling Jeugd, Altrecht GGZ

